

Nútené sobáše porušujú základné práva a slobody dieťaťa, medzi ktoré podľa Dohovoru o právach dieťaťa patria:

- právo na súkromný a rodinný život,
- právo slobodne vyjadrovať svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa dieťaťa týkajú, pričom tento názor musí byť braný vážne,
- právo na vzdelanie,
- právo na odpočinok a voľný čas, právo na slobodu prejavu, právo na zdravie,
- právo na ochranu pred telesným alebo duševným násilím, urážaním alebo zneužívaním včítane sexuálneho zneužívania, zanedbávaním alebo nedbanlivým zaobchádzaním, trýznením alebo vykorisťovaním,
- právo na primeranú životnú úroveň.

Zmluvné strany dohovoru (*medzi ktoré patrí aj Slovensko*) sú povinné prijímať opatrenia na zabránenie obchodovania s ľuďmi za akýmkoľvek účelom a sú povinné dieťa chrániť pred všetkými formami vykorisťovania. Zásadným princípom dohovoru je najlepší záujem dieťaťa.

Pokiaľ ste sa stali svedkom alebo máte vedomosť o porušovaní práv dieťaťa, ihneď **kontaktujte orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately**. Ten má povinnosť Vašu totožnosť utajiť, ak ho o to požiadate.

Kontakty na orgány sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa samosprávneho kraja nájdete na <https://detstvobeznasilia.gov.sk/kontakty-pomoci> alebo na **bezplatnej telefonickej linke** Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny či Národnej linky na pomoc deťom v ohrození viac ako ni(c)k

☎ **0800 191 222**

🌐 www.viacakonick.sk

Detské sobáše sú formou obchodovania s ľuďmi. Obete detských sobášov sú obeťami trestnej činnosti, a preto **kontaktujte:**

Národnú linku pomoci obetiam obchodovania s ľuďmi
☎ **0800 800 818**

Národnú jednotku boja proti nelegálnej migrácii
(orgán boja proti obchodovaniu s ľuďmi)
☎ **0961 050 761** @ ool@minv.sk

Ďalšie informácie a kontakty pomoci:
🌐 www.minv.sk
🌐 <https://prevenciakriminality.sk>

Bratislava	0961 046 014	B. Bystrica	0961 605 790
Trnava	033 556 47 09	Žilina	041 511 74 25
Nitra	037 654 93 24	Prešov	051 708 24 58
Trenčín	032 741 12 50	Košice	055 600 14 45

**Každé dieťa má právo
na bezpečné detstvo**

*Nútené
sobáše*
ako forma
obchodovania s ľuďmi

Akékoľvek manželstvo – či už občianske, cirkevné alebo v duchu zvykov a tradícií, a to s formálnou registráciou alebo bez nej – ak je aspoň jeden z manželov osobou mladšou ako 16 rokov*, je **porušením ľudských práv** a formou rodovo podmieneného násilia.

Nútené sobáše

sú formou obchodovania s ľuďmi. Obchodovanie s ľuďmi je trestným činom. Nútené sobáše nie sú legálne uzatvorené sobáše.

Podľa zákona o rodine platí, že manželstvo nevznikne, ak vyhlásenie o uzavretí manželstva urobila maloletá osoba mladšia ako 16 rokov alebo bolo vynútené násilím. Taktiež platí, že manželstvo je neplatné, ak vyhlásenie o uzavretí manželstva nebolo urobené slobodne, vážne, určito a zrozumiteľne.

Napriek tomu nie sú nútené sobáše minulosťou. Od roku 2015 bolo na Slovensku identifikovaných už viac ako 15 prípadov obchodovania s deťmi za účelom núteného sobáša. Týkalo sa to detí vo veku od 12 rokov. Obetami boli najmä dievčatá, čo nevylučuje, že obeťou môže byť aj chlapec („ženích“).

Každá dospelá osoba, ktorá dohodne sobáš alebo sa pokúsi uzavrieť manželstvo s dieťaťom vo veku do 16* rokov, porušuje zákon:

- dieťa nie je právne spôsobilé na uzavretie manželstva,
- úprava spoločného bývania „manželov“ na základe neplatne uzatvoreného manželstva je neprípustná.

Podľa zákona, toto dieťa nie je „manželkou“, ale obeťou závažného trestného činu.

* Súd môže výnimočne povoliť uzavretie manželstva mladistvým starším ako 16 rokov, ak je to v súlade so spoločenským účelom manželstva.

Ako môžem rozpoznať,

že dieťa je možnou obeťou núteného sobáša?

Medzi najčastejšie znaky obetí nútených sobášov patria:

- zmena miesta bydliska po nútenom sobáši (maskované ako presťahovanie sa k „širšej rodine“),
- možná zmena zovňajšku v duchu tradícií (znak vydatej ženy - dlhé sukne, zopnuté vlasy),
- zhoršenie prospechu, vynechávanie školskej dochádzky,
- možné známky psychického, fyzického a/ alebo sexuálneho násilia,
- zmena správania (smútok, zníženie koncentrácie, známky napätia a stresu, sebapoškodzovanie),
- zmena vo vzťahu k rodičom,
- tehotenstvo, rodičovstvo.

Prostredie s možným výskytom nútených sobášov:

- niektoré skupiny uzatvorených komunít, v ktorých sa kladie zvýšený dôraz na zachovávanie tradícií (tzn. výchova detí je vykonávaná v duchu tradícií skupiny/komunity; významné silné postavenie muža, obmedzené postavenie ženy, úloha ženy spočíva najmä vo výchove detí a vedení domácnosti, prísne sankcie za porušovanie zvykov, ktoré môžu viesť až k prerušeniu kontaktu s komunitou či vyhosteniu).

Nútené manželstvo

môže vykazovať znaky nútenej práce. Obe sú formou obchodovania s ľuďmi a navzájom sa nevylučujú.

Spoločné znaky nútenej práce a núteného manželstva

Akákoľvek forma detskej práce

- je duševne, fyzicky, sociálne alebo morálne nebezpečná a škodlivá pre deti,
- zasahuje do školskej dochádzky detí, často vedie k predčasnému ukončeniu školskej dochádzky.

Najhoršie formy detskej práce

- zahŕňajú otroctvo alebo praktiky podobné otroctvu, ako je predaj a obchodovanie s deťmi.

Detská práca ohrozuje zdravý vývin detí a

- vystavuje deti fyzickému násiliu,
- vystavuje deti psychickému násiliu,
- vystavuje deti sexuálnemu zneužívaniu,
- vystavuje deti riziku úrazu, ochorenia alebo trvalej invalidity,
- môže mať za následok smrť dieťaťa.

detská práca
nútené manželstvo

✓ ✓

✓ ✓

✓ ✓

✓ ✓

✓ ✓

✓ ✓

✓ ✓

✓ ✓

Vidíte rozdiel? Ani my nie.